

Bruxelles, den 9. oktober 2020
(OR. en)

11726/2/20
REV 2

EMPL 439
SOC 609
SAN 356
EDUC 358
ECOFIN 899

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	11079/1/20 REV 1
Vedr.:	Forbedring af arbejds- og levevilkårene for sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere Rådets konklusioner (9. oktober 2020)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om forbedring af arbejds- og levevilkårene for sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere som godkendt af Rådet ved skriftlig procedure afsluttet den 9. oktober 2020.

Forbedring af arbejds- og levevilkårene for sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere**Rådets konklusioner**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,
SOM ERKENDER,

1. at sæsonarbejdere og en række andre mobile arbejdstagere, herunder udstationerede arbejdstagere, som ofte arbejder i en eller flere medlemsstater i en begrænset periode uden at bosætte sig der (i det følgende benævnt "sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere"), ofte er mere sårbare end andre arbejdstagere og oplever udnyttelse samt usikre eller dårlige arbejds- og levevilkår (bl.a. med hensyn til sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen samt boligforhold), overtrædelser af arbejdsretten og manglende overholdelse af standarder på arbejdspladsen, og at de med større sandsynlighed risikerer utilstrækkelig social sikring;
2. at fri bevægelighed for arbejdstagere og fri udveksling af tjenesteydelser samt ligebehandling er grundprincipper i Den Europæiske Union. Sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere yder et vigtigt bidrag til det indre marked, og det har de fortsat med at gøre under covid-19-pandemien, hvilket igen har demonstreret deres afgørende rolle i forskellige sektorer af EU's økonomi;
3. at sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere ofte er ansat på midlertidige ansættelseskontrakter gennem vikarbureauer og rekrutteringsbureauer eller underleverandørkæder. Især når de ikke er ansat direkte af arbejdsgiveren, får de ofte ikke tilstrækkelig klar besked eller oplysninger om beskyttelse, ansvar og rettigheder;
4. at covid-19-pandemien er en alvorlig trussel mod folkesundheden med alvorlige og vidtrækkende konsekvenser for sundheds- og plejesystemerne såvel som for samfundet, økonomien og arbejdsmarkedene i alle medlemsstater. Alligevel har de hidtil usete foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet i forbindelse med covid-19-indsatsen, i særlig grad påvirket sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere;

5. at covid-19-pandemien har forværret nogle af de problemer, som sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere står over for, og gjort dem endnu mere synlige. Samtidig kan risikoen for yderligere spredning af smitsomme sygdomme, herunder øget risiko for covid-19-klynger, være højere, når sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere har dårlige arbejds- og levevilkår;
6. at covid-19 har vist, at det er nødvendigt at overveje nye tiltag med henblik på bedre anvendelse og håndhævelse af de eksisterende regler for at beskytte sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere og styrke EU's modstandsdygtighed i krisetider. Derfor kan medlemsstaterne anvende de eksisterende værktøjer – på internationalt plan, EU-plan og nationalt plan – til at afhjælpe og forebygge de problemer, som sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere står over for, og sikre, at de beskyttes;
7. at medlemsstaterne og andre relevante interessenter skal træffe passende foranstaltninger, intensivere korrekt og effektiv anvendelse og håndhævelse af den relevante EU-lovgivning og nationale lovgivning og sikre gennemsigtighed i deres foranstaltninger,

SOM MINDER OM,

8. at Unionens sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere, som udøver deres ret til fri bevægelighed i overensstemmelse med artikel 45 i TEUF, har ret til ligebehandling, navnlig med hensyn til gældende ansættelses-, løn- og arbejdsvilkår. Den frie udveksling af tjenesteydelser er sikret ved artikel 56 i TEUF;
9. at arbejdstagere fra tredjelande har ret til ligebehandling i henhold til den relevante EU-lovgivning om arbejdskraftmigration;
10. at håndhævelsen af EU-retten og national ret på dette område henhører under medlemsstaternes kompetence,

SOM SER MED TILFREDSHED PÅ

11. retningslinjerne for sæsonarbejdere i EU i forbindelse med covid-19-udbruddet, som Europa-Kommissionen vedtog den 16. juli 2020;

12. Europa-Parlamentets beslutning af 19. juni 2020 om europæisk beskyttelse af grænsearbejdere og sæsonarbejdere i forbindelse med covid-19-krisen;
13. initiativer på nationalt plan og bilaterale aftaler mellem medlemsstaternes myndigheder med henblik på at imødegå de problemer, som sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere står over for, navnlig i forbindelse med covid-19-krisen;
14. sektorspecifikke initiativer samt toparts- og trepartsaftaler på nationalt og europæisk plan med henblik på at beskytte disse arbejdstagere og yde vejledning til dem og deres arbejdsgivere,

SOM NOTERER SIG

15. det arbejde, der udføres af Euresnettet, herunder Det Europæiske Koordineringsbureau og de nationale koordineringsbureauer i Euresnettet. Euresportalen indeholder detaljerede praktiske, juridiske og administrative oplysninger om leve- og arbejdsvilkår i alle medlemsstater, som kan være relevante for sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere;
16. aktiviteterne i den europæiske platform for forbedring af samarbejdet i forbindelse med imødegåelse af sort arbejde, der blev etableret i 2016. Platformen har ved flere lejligheder fremmet tiltag rettet mod sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere og givet mulighed for gensidig læring om effektive tilgange til imødegåelse af sort arbejde i sektorer, der er stærkt afhængige af sæsonarbejde på tværs af grænserne, såsom landbrug og turisme;
17. arbejdet i Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger, som har ansvaret for administrative anliggender og fortolkningsspørgsmål i forbindelse med bestemmelserne i forordninger om koordinering af de sociale sikringsordninger, for at fremme en ensartet anvendelse af EU-lovgivningen, navnlig ved at fremme udveksling af erfaringer og bedste praksis, og for at fremme og udvikle samarbejdet mellem EU-medlemsstaterne, bl.a. om spørgsmål af relevans for sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere;

18. Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndigheds rolle. Når arbejdsmarkedsmyndigheden er fuldt operationel, vil den – efter behov i samarbejde med andre institutioner og organer – bistå Kommissionen og medlemsstaterne i forbindelse med effektiv gennemførelse og håndhævelse af EU-retten vedrørende arbejdskraftmobilitet i hele EU og koordineringen af de sociale sikringsordninger i EU. Arbejdsmarkedsmyndigheden vil arbejde inden for rammerne af den relevante EU-lovgivning;
19. EU-strategirammen for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen 2014-2020, som udpeger de primære udfordringer og vigtigste strategimål for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, fremlægger de vigtigste tiltag og identificerer EU-instrumenter;
20. arbejdet i Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA) for at gøre europæiske arbejdspladser sikrere, sundere og mere produktive til gavn for arbejdstagere, arbejdsgivere og regeringer, navnlig agenturets retningslinjer af 24. april 2020 med titlen "Covid-19: tilbage på arbejdspladsen – tilpasning af arbejdspladserne og beskyttelse af arbejdstagerne" og dets øvrige covid-19-specifikke ressourcer til arbejdsgivere og arbejdstagere;
21. arbejdet i Udvalget af Arbejdstilsynschefer (SLIC) for at fremme en ensartet og effektiv anvendelse af EU's lovgivning om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen;
22. lignende retningslinjer og ressourcer, der er udarbejdet af de relevante interessenter på nationalt plan og sektorplan og vedrører sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere samt deres arbejdsgivere,

SOM ANERKENDER

23. den centrale rolle, som arbejdstilsyn og andre kompetente myndigheder spiller med hensyn til at sikre korrekt anvendelse og håndhævelse af eksisterende lovgivning og eksisterende instrumenter vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed og fri udveksling af tjenesteydelser, vedrørende arbejds- og levevilkår, herunder sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og vedrørende koordinering af de sociale sikringsordninger;

24. arbejdsmarkedsparternes centrale rolle og vigtigheden af social dialog med henblik på at støtte forvaltninger, arbejdstagere og arbejdsgivere i at anvende den eksisterende lovgivning korrekt og effektivt og sikre arbejdstagerrepræsentation og formidling af information;
25. den vigtige rolle, som relevante ikkestatslige organisationer spiller med hensyn til at støtte korrekt og effektiv anvendelse af eksisterende instrumenter,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL I OVERENSSTEMMELSE MED DERES
KOMPETENCER OG UNDER HENSYNTAGEN TIL NATIONALE FORHOLD OG MED
RESPEKT FOR ARBEJDSMARKEDSPARTERNES ROLLE OG AUTONOMI

26. fuldt ud AT ANVENDE og HÅNDHÆVE eksisterende EU-lovgivning og national lovgivning, navnlig vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed og fri udveksling af tjenesteydelser, beskæftigelse af tredjelandsstatsborgere som sæsonarbejdere, arbejds- og levevilkår, herunder sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og koordinering af de sociale sikringsordninger med henblik på at beskytte sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere tilstrækkeligt;
27. AT GIVE sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere relevant information, om nødvendigt med støtte fra ELA, om deres rettigheder og forpligtelser samt oplysninger om, hvilke myndigheder der bistår sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere i den pågældende medlemsstat på alle ovennævnte områder på deres eget sprog, navnlig hvis det er et officielt EU-sprog, eller et sprog, som de forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå, og på en klar og gennemsigtig måde;
28. AT ØGE bevidstheden blandt sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere om sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med covid-19-pandemien, om muligt med støtte fra arbejdsmarkedets parter, på deres eget sprog, navnlig hvis det er et officielt EU-sprog, eller et sprog, som de forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå, og på en klar og gennemsigtig måde, herunder oplysninger om de foranstaltninger, der skal træffes i tilfælde af symptomer på covid-19;

29. AT ØGE gennemsigtigheden vedrørende ansvar i forbindelse med underleverandørkæder, således at mobile arbejdstagere og nationale myndigheder er i stand til at identificere den person eller enhed, der er juridisk ansvarlig for behandlingen af deres krav; AT OVERVEJE at indføre begrænsninger for underleverandørkæder samt solidarisk hæftelse, hvor det er nødvendigt;
30. AT UNDERSØGE muligheden for at fastsætte specifikke krav for vikarbureauer og rekrutteringsbureauer, der er rettet mod sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere i EU, for at sikre, at disse bureauer overholder minimumskvalitetsstandarderne i henhold til national lovgivning og EU-lovgivning og, hvis det er relevant, kollektive overenskomster, og at de ikke pålægger arbejdstagerne for høje eller ulovlige gebyrer. Disse bureauer bør informere arbejdstagerne om brugervirkksomheden, ansættelsesperioden, aflønningsprincipperne – med en komplet beregning samt eventuelle automatiske fradrag som leje eller udgifter til indkvartering eller nødvendigt beskyttelsesudstyr – arbejdsvilkår, herunder parternes rettigheder og forpligtelser i tilfælde af arbejdsophør, særlig rådgivning fra arbejdsmarkedets parter eller offentlige arbejdsformidlinger, socialsikringsbestemmelser og -rettigheder, bl.a. sygesikring, rejse og ophold samt forplejningsordninger, i skriftlig form, herunder med elektroniske midler. Oplysningerne bør, uanset kontraktens varighed, gives inden afrejsen på arbejdstagernes eget sprog eller på et sprog, som de forstår, og på en klar og gennemsigtig måde;
31. AT EVALUERE og TAGE HØJDE FOR sæsonarbejderen og andre mobile arbejdstageres særlige situation i tilfælde af pandemirelaterede foranstaltninger såsom nedlukning eller grænselukninger, herunder muligheden for, at de kan vende tilbage til både deres hjem og deres værtsland uden unødige rejsebegrænsninger med henblik på at påbegynde eller genoptage deres arbejde;

32. AT UNDERSØGE, om sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere er mere afhængige af deres arbejdsgiver end andre arbejdstagere, AT OVERVEJE, hvordan en sådan afhængighed kan tackles og AT OVERVEJE, om sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere under deres ophold i værtsmedlemsstaten kan få adgang til indkvartering, transport og forplejning svarende til en passende levestandard (som defineret i national lovgivning og praksis), som opfylder de gældende almindelige sundheds- og sikkerhedsstandarder – også i krisesituationer – i den pågældende medlemsstat, og uden at omkostningerne er for høje i forhold til ydelsens kvalitet og arbejdstagernes nettoløn;
33. AT ØGE samarbejdet og udvekslingen af bedste praksis mellem myndighederne, herunder, hvis det er relevant, gennem de organer, der arbejder for at fremme ligebehandling, og AT BISTÅ EU-arbejdstagere og deres familiemedlemmer i overensstemmelse med den gældende EU-lovgivning (f.eks. direktiv 2014/54/EU) samt arbejdstagere fra tredjelande, der er omfattet af retten til ligebehandling i henhold til de respektive direktiver (f.eks. direktiv 2011/98/EU om kombineret tilladelse eller direktiv 2014/36/EU om sæsonarbejdere);
34. AT EVALUERE, om de nuværende inspektioner er tilstrækkelige til at håndhæve den eksisterende EU-lovgivning og nationale lovgivning, og AT FASTSÆTTE mål for en intensivering af inspektionerne, hvor det er nødvendigt;
35. i relevant omfang AT OVERVEJE, om deres lovgivning om social sikring i tilstrækkelig grad dækker sæsonarbejde;
36. AT GIVE ADGANG til opkvalificerings- og uddannelsesmuligheder, hvis det er relevant;
37. AT EVALUERE, om det er hensigtsmæssigt at ratificere ILO-konvention nr. 184 om sikkerhed og sundhed i landbruget;
38. AT SAMARBEJDE med arbejdsmarkedets parter for at sikre støtte til arbejdsgivere og sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere og deres repræsentation;

39. hvis det er relevant, AT FREMME indgåelse af kollektive overenskomster for sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere og
40. i relevant omfang AT STØTTE rådgivning fra fagforeninger eller andre interessenter til sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere for aktivt at fremme arbejdstagernes frie bevægelighed og den frie udveksling af tjenesteydelser på en social og retfærdig måde; AT UNDERSØGE muligheden for at yde en sådan rådgivning på stedet,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNES OG EUROPA-KOMMISSIONEN TIL I
OVERENSSTEMMELSE MED DERES RESPEKTIVE KOMPETENCER OG UNDER
HENSYNTAGEN TIL NATIONALE FORHOLD OG MED RESPEKT FOR
ARBEJDSMARKEDSPARTERNES ROLLE OG AUTONOMI

41. i fællesskab AT SAMARBEJDE med alle relevante interessenter, navnlig arbejdsmarkedets parter, gennem de tilgængelige rammer (f.eks. udvalg, agenturer, gensidige læringsaktiviteter) med henblik på at anvende og håndhæve gældende EU-lovgivning og national lovgivning korrekt;
42. AT UNDERSØGE muligheden for at forbedre indsamlingen af data om sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere i relevante sektorer i synergi med de relevante aktører på både EU-plan og nationalt plan;
43. AT UNDERSØGE mulige fælles kommunikations- og oplysningsaktiviteter, der navnlig sigter mod at forbedre informationen til arbejdstagere og arbejdsgivere og øge deres bevidsthed om deres rettigheder og forpligtelser, især vedrørende arbejdsvilkår og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, i samarbejde med relevante EU-aktører og nationale aktører, herunder Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur. Derudover AT OVERVEJE muligheden for at gennemføre en informationskampagne for at oplyse om den positive virkning, som sæsonarbejdere og mobile arbejdstagere i EU har på det indre markeds funktion, og den vigtige rolle, som de spiller i denne henseende;
44. AT OVERVEJE at intensivere samarbejdet mellem Europa-Kommissionen og nationale organer for at fremme ligebehandling og støtte EU-arbejdstagere og deres familiemedlemmer i henhold til direktiv 2014/54/EU, f.eks. gennem gensidige læringsaktiviteter og udveksling af god praksis;

45. AT SAMARBEJDE om at forebygge underbetaling, andre former for udnyttelse og handel med sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere, herunder styrke det administrative samarbejde og øge bevidstheden om risici og eventuel ulovlig praksis, og
46. for så vidt angår tredjelandsstatsborgere i relevant omfang AT ARBEJDE FOR, at der i partnerskabsaftaler og andre relevante aftaler med tredjelande indføres bestemmelser, der forbyder urimelig rekrutteringspraksis, herunder urimelige rekrutteringsgebyrer, som pålægges arbejdstagerne af private arbejdsformidlinger og/eller migrationsagenturer i deres hjemlande,

OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN TIL

47. AT SAMARBEJDE med medlemsstaterne og andre relevante interessenter om spørgsmål vedrørende sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere gennem de eksisterende redskaber på EU-plan;
48. AT SAMARBEJDE med Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed og Sundhed på Arbejdspladsen om spørgsmål vedrørende sundhed og sikkerhed for sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere;
49. AT EVALUERE, om der inden for rammerne af eksisterende programmer kan ydes EU-finansiering til specialiseret rådgivning fra fagforeninger eller andre interessenter til sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere med henblik på aktivt at fremme den frie bevægelighed for arbejdstagere på en social og retfærdig måde;
50. AT REFLEKTERE over tiltag vedrørende arbejdstageres, herunder sæsonarbejderen og andre mobile arbejdstageres, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i forbindelse med den kommende EU-strategiramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen;
51. AT VURDERE de områder, hvor beskyttelsen af sæsonarbejdere bør styrkes, og fremsætte politikanbefalinger og
52. AT GENNEMFØRE en undersøgelse med henblik på at indsamle data om sæsonarbejde inden for EU og indkredse de vigtigste udfordringer, herunder så vidt muligt i forbindelse med covid-19-pandemien, og sikre, at personoplysninger opdeles efter køn for at gøre det lettere at foretage en vurdering af gennemførte aktioner,

OPFORDRER DEN EUROPÆISKE ARBEJDSMARKEDSMYNDIGHED TIL FORTSAT

53. AT STØTTE medlemsstaterne, navnlig med hensyn til aktiviteter i forbindelse med information og koordinering af fælles og samordnede arbejdstilsyn. Sådanne aktiviteter kan omfatte information fra de kompetente myndigheder til arbejdstagere og arbejdsgivere samt oplysningskampagner og fælles eller samordnede arbejdstilsyn, der navnlig er rettet mod sektorer, som har en større andel af sæsonarbejde;
54. AT SAMARBEJDE med den europæiske platform for forbedring af samarbejdet i forbindelse med imødegåelse af sort arbejde (indtil den er fuldt integreret i Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed i 2021) om aktiviteter rettet mod sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere, herunder styrkelse af bevidstheden om rettigheder og forpligtelser blandt arbejdstagere og arbejdsgivere med henblik på at fremme overgangen fra sort til hvidt arbejde;
55. AT ARBEJDE sammen med modparterne i Det Europæiske Arbejdsformidlingsnet (Eures) i medlemsstaterne (indtil Euresnettet er fuldt integreret i Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed i 2021) om at udvikle specifikke aktiviteter og materialer vedrørende sæsonarbejdere og andre mobile arbejdstagere; AT OPFORDRE Euresnettets Europæiske Koordineringsbureau til at offentliggøre mere specifik information om sæsonarbejdere og de rettigheder, der gælder for dem, på Euresportalen og
56. inden for rammerne af forordning (EU) 2019/1149 AT SAMARBEJDE med Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger med henblik på at opnå synergier mellem arbejdskraftmobilitet og koordineringen af de sociale sikringsordninger,

OPFORDRER DET EUROPÆISKE ARBEJDSMILJØAGENTUR (EU-OSHA) TIL FORTSAT

57. AT SAMARBEJDE med SLIC og andre relevante interessenter om fortsat at levere retningslinjer og materiale, herunder undersøgelser, vurderingsværktøjer og kampagner vedrørende arbejdsmiljørisici, som sætter fokus på sæsonarbejderen og andre mobile arbejdstageres sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.